

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 215.933 van 20 oktober 2011

in de zaak A. 199.821/IX-7109

In zake : de BVBA HANSA REIZEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bart Van den Brande en Stefanie Vyncke
kantoor houdend te 1930 Zaventem
Excelsiorlaan 13
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

TOERISME VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Dirk Lindemans en Thomas Eyskens
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 12 april 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van:

- “- de beslissing betekend aan de eisende partij door de tegenpartij op 25 februari 2011 volgens dewelke zij beslist om het borgstellingskrediet ten belope van 125.000 euro samengesteld door eisende partij, vrij te geven ten voordele van Egyptische vennootschap Davi Doff,
- de beslissing betekend aan de eisende partij door de tegenpartij op 17 maart 2011 volgens dewelke zij besluit, na een nieuw onderzoek, om haar voorgenoemde beslissing van 25 februari 2011 te bevestigen,
- de beslissing betekend aan de eisende partij door de tegenpartij op 7 april 2011 volgens dewelke zij besluit, na een nieuw onderzoek, om haar voorgenoemde beslissingen van 25 februari 2011 en 17 maart 2011 te bevestigen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 oktober 2011.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stefanie Vyncke, die loco advocaat Bart Van den Brande verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Dirk Lindemans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij ontvangt op 26 januari 2011 een brief van de raadsman van de vennootschap naar Egyptisch recht Davi Doff Travel Company (hierna: Davi Doff). Als bijlage bij die brief gaat een kopie van een brief gericht aan de verzoekende partij. In die laatstgenoemde brief wordt de verzoekende partij in gebreke gesteld voor het niet betalen van een aantal facturen voor een bedrag van 488.834,77 euro.

3.2. Bij een aangetekende brief van 1 februari 2011 schrijft de verwerende partij de verzoekende partij aan. In die brief wijst de verwerende partij

erop dat Davi Doff aanmaant de schuld van 447.996,90 euro te betalen. Er wordt verwezen naar artikel 22 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus. De verwerende partij stelt dat zij overeenkomstig die bepaling binnen tien werkdagen op de hoogte moet worden gebracht van de gegronde redenen op basis waarvan de schuldvordering geheel of ten dele kan worden betwist. Tevens wordt gesteld dat niet of ongegrond betwiste bedragen betaald zullen worden.

3.3. Op 8 februari 2011 schrijft de verzoekende partij de raadsman van Davi Doff aan. Zij stelt heel wat facturen niet te hebben ontvangen, te betwisten en zelfs vast te stellen dat bepaalde facturen al betaald zijn of al tweemaal werden betaald. De verzoekende partij merkt eveneens op dat geen rekening werd gehouden met een contractueel overeengekomen “Marketing Fond [lees: Fund]”. De ingebrekestelling wordt afgedaan als “volledig ongegrond”. De verzoekende partij laat evenwel weten een bedrag van 71.284,28 euro dezelfde week te zullen betalen.

3.4. Op 9 februari 2011 schrijft de verzoekende partij een brief naar de verwerende partij waarin zij laat weten dat zij inmiddels werd gedagvaard door Davi Doff, maar dat zij formeel het verschuldigd zijn van enig bedrag aan Davi Doff betwist, met uitzondering van een bedrag van 71.284,28, waarop dan nog schuldvergelijking zou moeten worden toegepast, gelet op een aantal uitstaande schuldvorderingen en schadevergoedingseisen van haar op Davi Doff, zodat zij uiteindelijk toch de vordering van Davi Doff in haar geheel betwist.

3.5. De raadsman van Davi Doff schrijft op 10 februari 2011 de raadsman van de verzoekende partij aan en stelt onder meer dat de verzoekende partij niet verduidelijkt welke facturen worden betwist of reeds werden betaald. Voorts wordt ook opgemerkt dat de verzoekende partij geen enkel stuk voorlegt met betrekking tot de beweerde contractuele tekortkomingen.

3.6. Op 25 februari 2011 stelt de verwerende partij vast dat de verzoekende partij een bedrag van 71.284,28 euro niet betwist en dat een ander bedrag van 65.413,50 euro evenmin betwist wordt maar volgens de verzoekende partij nog niet betaald moesten worden. Er wordt door de verwerende partij

geconcludeerd dat die twee bedragen alleen reeds het borgstellingskrediet van de verzoekende partij ten belope van 125.000 euro overschrijden. Dit is de eerste bestreden beslissing.

3.7. Op 17 maart 2011 schrijft de verwerende partij de raadslieden van de verzoekende partij opnieuw aan. Er wordt gesteld dat de verwerende partij artikel 22 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus moet toepassen en dat opdracht zal worden gegeven om het bedrag van 125.000 euro te betalen aan Davi Doff, uitgaande van de veronderstelling dat er alsnog geen betalingen werden verricht door de verzoekende partij. Dit is de tweede bestreden beslissing.

3.8. Op 22 maart 2011 schrijven de raadslieden van de verzoekende partij de verwerende partij opnieuw aan om het standpunt van de verzoekende partij te verduidelijken.

3.9. Bij brieven van 24 en 31 maart 2011 dringt de raadsman van Davi Doff aan op een spoedige beslissing om het bedrag van de borgstelling uit te betalen.

3.10. Op 7 april 2011 laat de verwerende partij de verzoekende partij weten dat aan KBC Bank de opdracht wordt gegeven de som van 125.000,00 euro te betalen op het door de raadsman van Davi Doff opgegeven rekeningnummer. Dit is de derde bestreden beslissing.

Middels een brief van dezelfde datum aan KBC Bank wordt de opdracht gegeven tot betaling van het betrokken bedrag.

3.11. Op 8 april 2011 beslist de rechtbank van koophandel te Brussel de hoofdvordering van Davi Doff tegen de verzoekende partij toelaatbaar en provisioneel gegrond te verklaren voor een bedrag van 400.000,00 euro, zonder mogelijkheid van borgstelling of kantonnement.

In dat vonnis wordt onder meer gesteld dat de verzoekende partij “in haar conclusies geen enkele betwisting aanvoert met betrekking tot het verschuldigd zijn van de facturen waarvan thans betaling wordt gevorderd”, dat zij “slechts eenzijdig argumenteert over de door haar aanvaarde en betaalde facturen uit vorige boekjaren (2004 tot 2010) en over het aandeelhouderschap van dhr. Shalkomy in een aan dit geschil vreemde vennootschap” en dat zij “niet betwist de facturen waarvan betaling wordt gevorderd te hebben ontvangen en ook niet dat de gefactureerde prestaties werden geleverd”.

3.12. Op 22 juni 2011 verklaart het hof van beroep te Brussel de vordering tot vernietiging van de voorlopige tenuitvoerlegging van het voornoemde vonnis ongegrond, maar tevens beslist het hof de mogelijkheid van kantonnement toe te staan.

3.13. Op 19 juli 2011 maakt de verzoekende partij gebruik van de mogelijkheid tot kantonnement door een bedrag van 401.304,73 euro (hoofdsom van 400.000,00 euro, vermeerderd met kosten) in bewaring te geven bij een gerechtsdeurwaarder met het oog op storting bij de Deposito- en Consignatiekast te Brugge, om tot waarborg te dienen voor de betaling van de schuldvordering van Davi Doff overeenkomstig het voormelde vonnis van 8 april 2011.

3.14. Op 11 augustus 2011 verklaart de rechtbank van eerste aanleg te Brussel de vorderingen, ingesteld door de verzoekende partij, tegen de drie bestreden beslissingen ongegrond.

Tegen het laatstgenoemde vonnis is door de verzoekende partij hoger beroep ingesteld.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze excepties dringt zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn, hetgeen te dezen, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Onderzoek van de vordering

5. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissingen kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van deze beslissingen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

6. De verzoekende partij stelt dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissingen haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen omdat de bestreden beslissingen tot gevolg hebben dat zij niet meer over de waarborg beschikt die vereist is overeenkomstig artikel 5 van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus en artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus. Hierdoor ontstaat een reden om de vergunning van de verzoekende partij in te trekken. De verzoekende partij werd overigens reeds gehoord door het Adviescomité in het kader van een procedure die kan leiden tot de intrekking van haar vergunning.

Door de bestreden beslissingen wordt grote schade toegebracht aan de reputatie van de verzoekende partij. De reissector is een kleine sector, waardoor nieuwe leveranciers ontmoedigd zullen worden om met de verzoekende partij te contracteren en huidige leveranciers hun lopende contractuele relaties met de verzoekende partij dreigen te beëindigen. Ook reizigers en reisagentschappen worden erdoor ontmoedigd een beroep te doen op de diensten van de verzoekende partij.

De bestreden beslissingen kunnen ook leiden tot het faillissement van de verzoekende partij. Uit een rapport, opgesteld door de boekhouder, blijken de gevolgen van de geschetste reputatieschade, namelijk het uitblijven van reservaties en de opzegging van samenwerking door leveranciers.

Ook indien de verzoekende partij erin zou slagen een nieuw borgstellingskrediet te verkrijgen zonder dat zij haar vergunning verliest, zal een groot cashflowprobleem ontstaan. De betalingsmoeilijkheden zullen ertoe leiden dat wantrouwige leveranciers opnieuw aanspraak maken op het nieuwe borgstellingskrediet, hetgeen een definitief verlies van de vergunning zal veroorzaken, samen met een faillissement.

7. Op de terechtzitting voegt de verzoekende partij daar nog aan toe dat het verlies van het oorspronkelijke borgstellingskrediet van 125.000,00 euro, samen met het in bewaring geven van een bedrag van 401.304,73 euro, een zeer aanzienlijke financiële aderlating vormt voor de verzoekende partij. Door het laatstgenoemde kantonnement is het bovendien voor haar financieel onmogelijk om nog een nieuw borgstellingskrediet te verkrijgen.

Beoordeling

8. De verzoekende partij voert in wezen reputatieschade en vertrouwensverlies aan en beroept zich voorts ook op een financieel nadeel dat haar faillissement tot gevolg kan hebben.

De door de verzoekende partij aangevoerde reputatieschade en het geschetste vertrouwensverlies is veeleer het gevolg van het voormelde vonnis van 8 april 2011 van de rechtbank van koophandel te Brussel, waarbij de hoofdvordering toelaatbaar en provisioneel gegrond werd verklaard voor een bedrag van 400.000,00 euro. Uit de bewoordingen van dat vonnis kan immers worden opgemaakt dat de verzoekende partij nalaat een aantal niet-betwiste facturen te betalen ten belope van een aanzienlijk bedrag. De schorsing van de bestreden beslissingen kan dat nadeel niet wegnemen.

9. Een aangevoerd financieel nadeel is in beginsel niet moeilijk te herstellen, aangezien het kan worden goedge maakt door middel van een vordering tot schadevergoeding voor de burgerlijke rechtbank. Een financieel nadeel kan dan ook enkel als moeilijk te herstellen worden aangemerkt indien bijzondere omstandigheden worden aangevoerd waaruit blijkt dat het nadeel wel degelijk moeilijk te herstellen is, in het onderhavige geval wanneer de bestreden

beslissingen tot gevolg hebben dat de activiteit van de verzoekende partij op een definitieve wijze in gevaar wordt gebracht of wanneer een belangrijk deel van de activiteiten moet worden stopgezet, waardoor zij op een faillissement afstevent, of dat het voortbestaan zelf of het financieel evenwicht van het bedrijf ernstig in gevaar wordt gebracht.

De argumentatie van de verzoekende partij met betrekking tot de financiële gevolgen van de voorgehouden reputatieschade kan te dezen niet worden gevolgd. Het door haar geschetste financiële sneeuwbaaleffect door de negatieve reacties van leveranciers, reisbureaus en klanten is veeleer speculatief. Dat hierdoor het faillissement van de verzoekende partij in de hand zou worden gewerkt, is in de gegeven omstandigheden een veronderstelling die niet nader wordt gestaafd.

10. De verzoekende partij heeft zelf het kantonnement nagestreefd en bewerkstelligd voor wat betreft de rechtsvordering van Davi Doff. De verzoekende partij wenste aldus over de zekerheid te beschikken dat het door haar ingestelde hoger beroep tegen het voormelde vonnis van 8 april 2011 van de rechtbank van koophandel te Brussel zou kunnen leiden tot een recuperatie van het bedrag van 400.000,00 euro dat zij provisioneel verschuldigd was aan Davi Doff, indien het hof van beroep zou oordelen dat de rechtsvordering van Davi Doff geheel of gedeeltelijk ongegrond zou zijn. Deze keuze heeft evenwel de gevolgen die daaraan door de artikelen 1403 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek verbonden worden, namelijk dat het betrokken bedrag in bewaring moet worden gegeven en bijgevolg minstens tijdelijk onttrokken wordt aan het vermogen van de verzoekende partij. Het door de verzoekende partij geschetste cashflowprobleem vloeit dan ook in hoofdzaak voort uit haar eigen keuze om een belangrijk bedrag aan haar vermogen te onttrekken. Aangezien de verzoekende partij het onmiddellijke negatieve gevolg van deze keuze voor haar cashflow kennelijk minder groot achtte dan het risico dat zij naderhand het provisioneel verschuldigde bedrag niet zou kunnen recupereren in geval van een voor haar gunstig arrest van het hof van beroep, kan zij dit gevolg voor haar cashflow bezwaarlijk aanvoeren ter staving van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij thans door de onmiddellijke uitvoering van de bestreden beslissingen dreigt te ondergaan.

11. Hieruit volgt dat niet voldaan is aan één van de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen te kunnen bevelen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
	waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Jeroen Van Nieuwenhove